

BUDAPESTI UNITÁRIUS HÍRLEVÉL

A budapesti Nagy Ignác utcai Unitárius Egyházközség Hírlevele
2016. július–szeptember XVI. évfolyam, 3. szám

A tartalomból:

Szabó Csengele: A hálaadás koronája	2
Unitárius Kulturális Nap	3
Egyházközségünk életéből	5
Műemlék ólomüveg ablakainkról	7
Nőszövetségi beszámoló	8

www.unitariusbudapest.hu
bueiroda@t-online.hu

Belvárosi Unitárius Kulturális Nap (1055 Budapest, Nagy Ignác utca 2–4.) 2016. szeptember 24. szombat

Program:

15.00	Gyerekfoglalkozás
15.30	Ismeretterjesztő körséta
16.30	Ridovics Péter festőművész kiállításának megnyitója
17.00	Bartók-koncert (Gyülekezeti terem)
18.00	Ismeretterjesztő körséta
19.00	Páskándi Géza: Vendégség (Gyülekezeti terem)
20.00	Táncház (udvar)

*Programjainkra a X. Ars Sacra Fesztivál
keretében kerül sor*

ŐSZI HÁLAADÁS ÜNNEPI ISTENTISZTELET

Hagyományainknak megfelelően Őszi Hálaadási ünnepi istentiszteletet tartunk 2016. szeptember 25-én (vasárnap) délelőtt 11 órai kezdettel. Ebből az alkalomból úrvacsora felvételére is várjuk konfirmált unitárius testvéreinket.

A hálaadás koronája

Text: „Megkoronázod az évet javaiddal, és nyomaidon bőség fakad.” (Zsolt 65,12)

Őszi hálaadást ünneplő Testvéreim!

A világ minden kultúrájában megfigyelhető, hogy bizonyos időszakokban ünnepet szentelnek az emberek annak, hogy köszönetüket, hálájukat kifejezzék mindazért, ami a birtokukban van. Bármilyen elvakult legyen vagy romlott a világ, az emberekben ott van a jóindulat, hogy köszöntet mondjanak egy Felsőbb Hatalomnak. Ezen a napon, a sok fáradságos, munkával eltöltött nap után megszemlélhető az eredmény.

A hála érzése örömet ad, és ez az öröm megsokasodik bennünk, ha időt adunk magunknak erre. Mintha csak idő kérdése lenne az, hogy az ember megálljon, és szemügyre vegye a javakat és hálát adjon értük. A hálaadás is csak idő kérdése lenne? Vagy nem „gazdaságos” az időt azzal tölteni, hogy hálálkodjunk azért, amink van? A hálaadás érzése is csak ott

mutatkozik, ahol időt szán az ember arra, hogy szemügyre vegye azt, ami örömet nyújt. De kérdezzük csak meg magunkat: milyen dolgoknak tudunk igazán örülni? Valóban értékeljük életünk „gyümölcseit”? Tudunk-e örülni a javainknak? Látjuk-e az úton a nyomokat, melyeket követve bőség fakad számunkra is? Mi ad számunkra örömet, miért tudunk igazán hálát adni és kinek adunk hálát?

Hála nélkül, a köszönet érzése nélkül az ember mindig csak szegénynek, kiszolgáltatottnak, megszégyenítettnek, elnyomottnak, kizsárolottnak érzi magát, és a hálaadás helyét átveszi az irigység, a bosszúság, a gyűlölet, a csüggedés és sok más negatív életérzés. Ha nem vennénk észre azokat a javakat, amelyek karnyújtásnyira vannak és körbevesznek bennünket, s ha ezekért nem éreznénk hálát, akkor ezek a javak nincsenek teljesen a mi birtokunkban. Ha nem hajolunk közel az érett gyümölcshöz, hogy illatát érezzük, ha nem harapunk bele, hogy a zamatát érezzük, akkor a gyümölcs nem is a miénk. Olyan, mintha egy virtuális kertecskében lennénk, ami csak imitálja a valóságot, de éhségünket a kert termései soha nem csillapítják.

A zsoltáíró a hálaadás érzését egy kép által szemlélteti. Látunk egy koronát, melyet az élet javai díszítenek, vagy egyenesen ezek a javak jelentik a koronát magát. Hogy kinek-kinek mit jelentenek az élet javai, azt minden ember maga dönti el. A javak pedig értéket jelentenek. Talán sokszor érezzük azt, hogy nem azt a jutalmat kaptuk, amit megérdemeltünk volna, hogy testünk fáradságos munkája nagyobb elismerést követel. Aztán egyszer, amikor már belefáradtunk a sajnálkozásba és elfelejtettük nyomorúságunk fájalmát, lelki szemeink előtt megjelenik egy korona, az élet javainak az örömeivel. A koronát pedig nem más helyezi az ember fejére, mint az Isten. A jutalmat pedig az kapja, aki hálát tud mondani az életért, aki köszönetet érez embertársai iránt s természetesen a gondviselő Isten iránt. Őszi hálaadás ünnepén Isten az élet javainak a koronáját adja minden hálátelt lelkű embernek.

A köszönet hatalmával élő ember pedig nem marad egyedül és nem téved el az élet útvesztőiben, mert nyomokra talál. Az őszi hálaadás ünnepe a porba halványan elrejtett nyomok meglátására és követésére irányítja tekintetünket és erőnket. Keresi a bőség nyomait az élet javaival megkoronázott ember. Vajon hol és mikor találunk rá, arra az útra ahol ezeket a nyomokat felismerjük és merithetünk a bőség forrásából? Mikor érzük el azt a termőföldet, ahonnan meglátjuk a fejünk fölött felvirradó Napot? Mikor hagyjuk, hogy arcunkat a szellő simogassa, s mikor engedjük, hogy arcunkról lepergő könnyeinket valaki letörölje? Talán itt az alkalom, hogy köszönetet mondjunk az idén megtermett gyümölcsseinkért, családunkért, munkánkért, kapcsolatainkért, a levegőért, vízért, egymásért, Istenért! Itt az alkalom, hogy hálát mondjunk mindazokért, akik megfogták elejtett kezünket, hogy meghallgatták panaszainkat és hogy velünk együtt indultak el a bőség nyomainak a keresésére. Itt az idő, hogy hálát mondjunk, itt az idő, hogy az élet javait meglássuk és a bőség forrásánál köszönetet mondjunk. Ámen.

Szabó Csengele

Unitárius Kulturális Nap a Nagy Ignác utcai templomunkban 2016. szeptember 24. szombat

Unitárius Kulturális Nap
2016. szeptember 24.

- 15.00 Gyerekfoglalkozás
15.30 Ismeretterjesztő körséta
16.30 Ridovics Péter festőművész
kiállításának megnyitója
17.00 Bartók-koncert (Gyülekezeti
terem)
18.00 Ismeretterjesztő körséta
19.00 Páskándi Géza: Vendégség
(Gyülekezeti terem)

Lelkészpótrék

Gyülekezeti Terem – Ridovics Péter festőművész kiállítás

Ridovics Péter festőművész 1972 és 1977 között a Magyar Képzőművészeti Főiskolán festő szakán tanult, mesterei: Iván Szilárd és Langer Klára voltak. 1979-82 között Szegeden élt, majd 1983-tól a Százados úti művésztelepen. 1988-ban megkapta a Kassák Lajos-ösztöndíjat. Európa több országába – Angliától Oroszorszáig – tett tanulmányutat. Élményei festményein gazdagon artikulált, erőteljes színekkel jelennek meg. Tájképei, csendéletei, zsánerejelenetei, portréi a posztimpresszionista, szimbolista és expresszionista hagyományok tiszteletéről tanúskodnak.

Ridovics Péter: Balatoni part – olajfestmény

Hangverseny a 135 éve született Bartók Béla tiszteletére

Szeptember 24-én, szombaton 17 órától Bartók Béla: Gyermeknek című zongoraciklusát Mészáros Nóra és Egly Tibor zongoraművészek tolmácsolásában hallhatjuk a Gyülekezeti teremben. A darabok keletkezéstörténetét és legfontosabb jellemzőit Egly Tibor ismerteti. „A Gyermeknek sorozatnak nemcsak zongorapedagógiai műként van kiemelkedő jelentősége – hangsúlyozza Vikárius László, a Bartók Archivum vezetője. – Fontos dokumentum ez abból a szempontból is, hogy nyomon követhető benne Bartók zenei stílusának a lehető legegyszerűbb formában történő kiérlelődése. Ebben a

Néhány mondat az ismeretterjesztő körsétákról

A Budapesti Unitárius Egyházközség több mint 130 éves múltra tekint vissza. Az egyházközség 1881. április 14-én alakult meg, a kolozsvári székhelyű Magyar Unitárius Egyház első budapesti gyülekezeteként.

A kiegyezés utáni Budapest – mint Magyarország fővárosa – az egész Kárpát-medencei magyarság politikai, gazdasági, kulturális és közigazgatási központjává vált. Ennek köszönhetően egyre több erdélyi unitárius család települt időlegesen vagy tartósan Budapestre. Az ő hitéleti tevékenységüket szolgáló, Ferencz József unitárius püspök Derzsi Károly lelkészt bízta meg az egyházközség létrehozásával. Kezdetben a Deák téri Evangélikus Gimnázium dísztermében tartotta istentiszteleteit a gyülekezet, majd az Alkotmány utca és a Koháry utca (ma Nagy Ignác utca) sarkán megépült az egyházközség temploma, amely a mai napig az egyházközség székhelyéül szolgál. A templomépítés céljára a Székesfőváros telket adományozott. Az épületben, mely Pecz Samu műegyetemi tanár tervei alapján épült meg, a templomon kívül közösségi helyiségek és lakások létesültek. A templom felszentelésére 1890. október 26-án került sor.

Egyházközségünk a templom megnyitása óta heti rendszerességgel vasárnap délelőttönként tart istentiszteletet. Az unitáriusok négy nagy ünnepén, Húsvétkor, Pünkösdkor, az Őszi Hálaadás alkalmával és Karácsonykor ünnepi istentiszteletek keretében kenyérrel és borral úrvacsorát vesznek felnőtt, konfirmált híveink. A templomot, az oda vezető lépcsőházat és a gyülekezeti termünket körbejárva idézzük a múltat sétánk során – az épület olyan helyiségeibe is ellátogatva, amelyek még az unitárius hívek is alig ismernek.

Tárlataink:

Lépcsőház: Portré-gyűjtemény, amellyel a Budapesti Unitárius Egyházközség lelkészeinek állítunk méltó emléket.

Bartók Béla 1916 és 1940 között volt a Budapesti Unitárius Egyházközség tagja

sorozatban adta közre először nagyobb számban a frissen felfedezett, hitelesnek tekintett népzenei kincset, és ismertette meg a gyermekekkel. Társadalmi jelentősége az, hogy a paraszti társadalom népdalkincsét – méghozzá nemcsak a magyar, hanem a szlovák népzenei anyagot is – a középpontba állította, és lehetővé tette, hogy a 20. századi zeneszerzés számára kimeríthetetlen forrássá válhasson. A sorozat eredeti I-II. füzet (magyar népdalok feldolgozásai) 1908–1909-ben készült el és jelent meg. A III-IV. füzet (szlovák népdalfeldolgozások) komponálásának ideje valószínűleg 1909–1911 közé esik, és 1911-ben jelent meg, Rozsnyai Károly kiadójánál.”

Páskándi Géza: Vendégség

Páskándi Géza (1933–1995) erdélyi magyar író, költő, esszéíró, drámaíró, publicista, a 20. század második fele magyar irodalmának kimagasló alakja. 1957-ben letartóztatták, és az állam és közrend elleni izgatás vádjával hat év börtönre ítélték. A börtönbüntetést a Duna-delta egyik munkatáborában töltötte. 1963 februárjában amnesztiával szabadult, majd Bukarestben dolgozott könyvtári raktárosként és bibliográfusként. 1974-ben települt át Magyarországra; itt a Kortárs című folyóirat főmunkatársa, majd 1991-től a Nemzeti Színház dramaturgja volt. Az Erdélyi Magyarság című lap és a Magyar Televízió Magyarok című műsorának szerkesztőbizottsági elnökeként is működött. A Magyar Írók Szövetségének választmányi tagja lett, és 1992-ben a Magyar Művészeti Akadémia elnökségi tagjává választották.

Körösfői Kriesch Aladár: Tordai országgyűlés – olajfestmény

Vendégség című darabjában folytatja a realista hangvételű erdélyi magyar történelmi dráma hagyományát. Művében Dávid Ferencnek, egyházalapító püspökünknek, a zseniális hitvallónak akart emléket állítani. A középpontba mégsem a hite mellett szilárdan kitartó idős unitárius püspök, hanem a házába elszállásolt és Dávid Ferenc megfigyelésével megbízott, olasz származású orvos-teológus, Giorgio Blandrata került. Azaz a „vendégség” és az árulás lélektana.

Páskándi történelmi drámája 1970-ben jelent meg. A színházművészeti lexikon szerint „olyan történelmi-politikai szituáció belső természetét akarta megörökíteni, amelyben árulás és hűség, barátság, szolidaritás és beség határai összemosódnak, amelyben a szereplők igazából nem tudják, ki a besúgó és ki a besúgott, kinek van eredetileg igaza, s ki az elnyomó hatalom bábja csupán... A pergő dialógusok, a filozofikus meditációk, a gyors színváltások, s a nemes veretű drámai nyelv mind hozzájárulnak, hogy e dráma egy történelmi modellhelyzet belső természetét a maga összetettségében, izgalmasan állítsa a néző s az olvasó elé.”

Páskándi Géza Vendégség című drámáját **Szalóczi Pál** és **Papp János** előadásában láthatjuk-hallhatjuk, 19 órától a Gyülekezeti teremben.

Részlet a drámából: *DAVID FERENC: Ellenség? Ellensége csak önmagamnak voltam és vagyok. Nem veszed észre, hogy minden vád: a hitújítás, az eretnokség, a fejedelem iránti hűtlenség – minden csak ürügy. Mindent akarnak – csak engem nem. Minden jó lesz – csak én pusztuljak el.*

X. ARS SACRA
FESZTIVÁL 2016.
2016. SZEPTEMBER 17-25.

2016. SZEPTEMBER 17-25.

A programok megkezdését

BELVÁROSI UNITÁRIUS KULTURÁLIS NAP
(1054 Budapest, Nagy Ignác u. 2-4)
2016. SZEPTEMBER 24. (szombat)

Programjaink

- 15.00 Gyerekfoglalkozás
- 15.30 Ismeretterjesztő kórséta
- 16.30 Ridovics Péter kiállítás-megnyitója
- 17.00 Bartók-koncert
- 18.00 Ismeretterjesztő kórséta
- 19.00 Páskándi: Vendégség
- 20.00 Táncház

Támogatók:

A JÖVŐ ROSA

További információk: www.unitariusbudapest.hu, www.facebook.com/Budapesti-Unitarius-Egyhazkozsag

részletes programok
www.ars-sacra.hu

Elérhetőségek:
36-1-214-0858
ars-sacra@ars-sacra.hu

facebook.com/ArsSacraAlapitvany
twitter.com/ArsSacraFeszt

Egyházközségünk életéből

2016. május 14-én, szombaton Egyházközségünk – a szokásos családi, barátságos, szeretetteljes légkörben – megtartotta hagyományos tavaszi szabadtéri istentiszteletét és szeretetvendégségét a Verőcéhez tartozó Magyarkúton, az unitárius tulajdonban és egyházközségünk kezelésében lévő, négy éve felszentelt kertben és vendégházban.

Május 15-én, Pünkösöd vasárnap 9 órától, illetve 11 órától, május 16-án, Pünkösöd hétfőn 11 órától tartottuk ünnepi istentiszteleteinket, ahol az Úr asztalát megterítettük, rajta a rá emlékeztető jegyeket, a kenyeret és a bort elhelyezzük. Az úrvacsora felvételéhez minden konfirmált unitárius testvérünket nagy szeretettel várjuk.

Hitükről vallást tettek! – Konfirmáció 2016

Októbertől kezdődően a vasárnapoknak különleges hangulatuk volt, hiszen nemcsak az istentiszteleti idő nyugodtsága járta át a Budapesti Unitárius Egyházközséget, hanem a megismerés izgalma is. Vasárnap 10 órától, nyolc hónapon keresztül tizenegy fiatal és egy felnőtt kíváncsi tekintete és érdeklődő elméje, nyitott lelke keresztüzzében álltak a lelkészek. Hatalmas felelősség vallásról beszélni ezeknek az embereknek. Van tudásuk, van egy alapjuk, de megannyi kérdés is bennük, mely olykor nyugtalanítja, megdöbbeníti, felvillanyozza őket.

Május 14-én útnak indultunk egy kis csapattal Magyarkútra, amikor egy egész hétvégét arra szántunk, hogy elmélyüljünk a részletekben. Átbeszéltük az eddig tanultakat és helyére tettük az apró részleteket. Már akkor izgalommal telített volt a hangulat. Sokat hallottak arról, hogy miért is fontos a konfirmáció. Ez után tényleg felnőtt tagjai lesznek az Unitárius Egyháznak? Akkor mindenki szemében felnőttek lehetnek végre? Ezek után ők is mindig vehetnek úrvacsorát? Kérdeztek, kíváncsiskodtak. Idegen talajon lépkedtek, de láthatólag nem rémisztette meg őket az előttük álló feladat.

A konfirmálók csoportja, előtérben Kászoni Kövendi József lelkész (középen), Szabó Csengele segédlelkész (balra) és Mészáros Nóra énekes (jobbra)

Aztán elérkezett május 22. és reggel 9 órakor mindannyian bevonultak a főpróbára, szépen díszbe öltözve. Oldott volt a hangulat, nevetgéltek, viccelődtek, s már nem kötelező lépésnek tekintették az előttük álló ünnepélyt. Érezték, hogy itt valami fontos fog történni, aminek ők a főszereplői. Az ünnepély valóban ünnepélyes volt, a szó legtisztább és legnemesebb értelmében. Aki ott volt, érezhette a levegőben, átélhette lelkében Isten jelenlétét. Hiszen Ő volt az, aki atyai karjával átölelte őket és áldását adta rájuk.

2016. május 22-én, vasárnap 12 felnőtt unitáriussal gazdagodtunk, akik (hiszem) legjobb tudásuk szerint fogják táalentumaikat értékesíteni. Segítse meg továbbra is őket a jó Isten!

A Budapesti Unitárius Egyházközség 2016-ban konfirmált tagjai: *Betes Ildikó, Brock Albert, Búza Botond, Csucsi Jázmin, Csucsi Klára, Durugy Ádám, Gedő Vivien, Koncz Gergő, Péterffy Botond, Szűcs Dániel, Tim Réka, Zettner Kovács Dániel.* (Szabó Csengele)

Paál Sándor zománcművész kiállítása

Május 29-én, vasárnap 12 órakor – istentiszteletünk után – a Gyülekezeti teremben nyílt meg Paál Sándor zománcművész kiállítása. Paál Sándor 1957-ben született. A Budapesti Műszaki Egyetemen szerzett építészmérnöki oklevelet. Itt kezdett tűzzománcozni Kákonyi István kezei alatt, 1980-ban. Ma ékszereket, képeket, tükröket készít vörösréz alapra. „Újra és újra nagy élményt jelent nekem egy több ezer éves mesterséggel kultúránk időtlen idők óta csiszoló szellemi és formai motívumait e maradandó szépségű, értékes anyagba oltva a mába közvetíteni, ötvözve mai útkeresésünk kísérleteivel, eredményeivel” – vallja Paál Sándor.

Gyermekvilág – a nyári magyarkúti táborról (2016. június 20–25.)

A tomboló nyárban iskolapadban ülni, nem egy kellemes foglalkozás. Figyelni, koncentrálni, visszamondani. Melegben hazafele cipelni a nehéz iskolatáskát, tanulni, leckét írni, az érdeklődés ellankad. Hiszen a kisdíjak minden porcikájával arra vágyik, hogy a napfényben játszadozzon barátaival, vagy vízparton érezhesse, hogy szabad és boldog.

A nyári szünet első hetében, arra törekedtünk, hogy a Magyarkúti gyermektáborba jelentkezők igazán boldognak és szabadnak érezhessék magukat. Kicsit félve indultunk neki a nagy kalandnak a Nyugati pályá-

udvar 6. vágányáról. Öt különleges tábori napot éltünk meg együtt. Változatos reggeli tornával ébredtünk, nagyokat sétáltunk az erdőben, gipszet öntöttünk, gyöngyöt fűztünk, patakban halakat kerestünk, sérült hangyákat szállítottunk kórházba, a meleg ellen egy kis vizes játékkal is védekeztünk, stadionokat megszegyenítő hangerővel szurkoltunk a magyar válogatott futballcsapatának, jutalomfagyaltoltunk.

A játékon túl beszélgettünk jelenről, múltból, Istenről és a 10 parancsolatról, mint legalapvetőbb törvényekről. Ezekben a pillanatokban gyakran rájön az ember, hogy túl elfoglalt a felnőttek közti világa problémáival. Sokkal egyszerűbben, tisztábban és szeretetteljesebben látnánk a világot, ha gyermeki szemmel néznénk. Nem lenne annyi szerepjáték, annyi fájdalom, csak őszinte, néha meghökkentő szavak, játék, mely gyógyír a bánatra és tiszta szeretet. Érdemes gyermeknek lenni, érdemes táborba járni. Mindenkinek ajánlom. (Szabó Csengele)

2016. szeptember 10-én, Magyarkúton megtartottuk hagyományos nyárbúcsúztató istentiszteletünket, amelyben délben kezdődött. Idén a program része volt az íjászat, amit 11 és 14 órai kezdettel – Barabássy Sándor testvérünk, egyházkerületi felügyelő gondnok jóvoltából – gyermekek és felnőttek egyaránt kipróbálhattak.

Dévai zárandoklat november 5-én

Kedves Híveink! 2016. november 5-6. között sor kerül a hagyományos Dévai Zárandoklatra. Ezen alkalommal az unitárius közösségek útra kelnek és felzarándokolnak Déva várába, hogy tiszteletüket tegyék egyházalapító püspökünk Dávid Ferenc emléksírja előtt.

Hívjuk kedves Testvéreinket, hogy tartsanak velünk erre a kirándulásra.

Érdeklődni az Egyházközség Hivatalában a:

06 1 311 3094 telefonszámon és a

budapesti.unitarius@gmail.com, valamint az

elegnecs@gmail.com elektronikus postacímen lehet.

Teológiai konferencia november 19-én

Szeretettel hívjuk érdeklődő testvéreinket november 19-én, délelőtt 10 órakor kezdődő teológiai konferenciánkra, amelyet a gyülekezeti teremben tartunk, és amelyet folytatunk aznap délután 16 órai kezdettel. A konferencia témája: Legújabb tendenciák az unitarizmus kutatásában. Az előadók teljes névsorát még nem tudjuk közölni, mivel a program szervezés alatt van. Dr. Balázs Mihály szegedi professzor doktoranduszai, összesen nyolcan tartanak előadást az unitarizmus kutatásának különböző területeiről. Részletes meghívóval közelebbről jelentkezünk!

KAZUÁLIÁK

Keresztelés

- Május 29. Ferenczy Barna és Soltész Kitti kislánya: Sándor
- Júnus 4. Náray József és Samu Katalin kislánya: Gergely
- Júnus 12. Bodor István Botond és Bodor Reisner Zsuzsanna kislánya: Álmos Csongor
- Júnus 12. Posztobányi Kálmán és Gácsi Magdolna Anikó kislánya: Kálmán Borisz
- Júnus 12. Orbán Farkas Donát és Köteles Anna kislánya: Biborka Zselyke
- Júnus 12. Bacsza Norbert és Cádár Sonia gyermekei: Titusz Botond és Zselyke Enikő
- Július 31. Osztrovszki Gergő és Jakabházy Anna kislánya: Theo
- Augusztus 28. Sebestyén Ferenc és Demeter Judit kislánya: Hunor
- Augusztus 28. Berecz Imre Ferenc és Péter Mónika kislánya: Bence
- Szeptember 18. Demján Lehel és Szuromi Veronika kislánya: Flóra Csenge

Esketés

- Július 2. Kirk William Baunes és Vermesi Andrea
- Augusztus 2. Kiss Ákos és Szántó Krisztina
- Szeptember 3. Beke Norbert és Mikó Rebeka Veronika
- Szeptember 10. Gombita Norbert és Hodos Erika Imola

Temetés

- Május 28. Szabó Kinga (†37)
- Júnus 20. Dr. Hatfaludy Lászlóné sz. Deák Edit (†91)
- Júnus 27. Katona Gábor (†83)
- Augusztus 5. Vánca Irma (†70)
- Szeptember 16. László Zoltán (†86)

Belvárosi unitárius templomunk ólomüveg ablakainak restaurálása

Néha szombati ebéd utáni ejtőzéseimet a tévé tudományos vagy egyéb érdekesítőnek ígérkező csatornáinál töltöm, zongorázgatva az adók között. Ekkor szólalt meg a Duna TV műsorán Kodálytól a Marosszéki táncok darabja. Ott maradtam hirtelen és ekkor ugrott be, hogy ez a kísérőzenéje **Az üvegfestő Róth Miksa művészete** című bemutató kisfilmnek. És a véletlen folytán éppen most folyik a mi budapesti, Nagy Ignác utcai Belvárosi Unitárius templomunk Róth Miksa műhelyéből származó festett, ólomvitrálos ablakainak restaurálása.

Róth Miksa

Az emeleti templom hajdani Koháry (ma Nagy Ignác) utcai ötszögletű udvari szentélyében, visszatrögzve az utcai főfal ablakdíszét, falsikonként teljesen azonos (6 alosztású) 5 csúcsíves végződésű – kb. 6 négyzetméter – ablakmezőbe került beépítésre az akkori Európa-szerte híres üvegfestő műhely becses alkotása. És ezeket a csodálatosan megkomponált, megfestett ólomüveg ablakfelületeket az 1890 októberi átadása óta ugyan többször újították, viszont komoly helyreállításon mindezekig még nem estek át.

Öt hatalmas, 6 méternél is magasabb ablaknyílás koronázza a szószéket. Eredetileg alkalmazott befogásuk a fejlődő műszaki megoldások miatt elavulttá és nagyon bizonytalanra vált. A többször javított fémkeretbe helyezett ólomsín gyámolította festett üvegbetétek rögzítései kitágultak, nagyon megévedtek, a megromlott állapotuk miatt megroggyantak és a sík ablakfelületük fodrossá vált. A falazott fatokozathoz már nem az eredeti módon rögzített fémkeretek sem bírták a külső-belső légnyomás változásait. Természetesen a vegyileg nagyon szennyezett fővárosi levegő és megnövekedett por-korom is megtette hatását, elhalványultak az eredeti festett színek. A külső falsíkot díszítő téglaberakásos felülettel történő passzent csatlakozás is megszűnt, hézagos állapotát az állandó széljárás és csapóeső nagyon kikezdte. Folyamatosan beáztak az ablakok. Ezen kellett azonnali közmegebeszélés után dönteni és gyorsítottan a felkínálkozó pályázatra előkészíteni egy teljes felújítási anyagot. Eszerint az ólomablak szétszedése és forrasztott ólomsínnek pótlását követően a hiányzó és cserélendő üvegszemek egyenkénti beméretezés utáni újraégetése, valamint a kész ablakmezők duplázott hőszigetelt védelemmel történő ellátása. Még a nyár kezdete előtt sikerült megtalálnunk egy jeles, a szakmában elismert kis

céget, a SoósGlass-t, amely mögött Soós Csilla „ólomüveg és templomüveg készítő”, felvidéki művész áll. Természetesen a kezdeti nehézkes papirozást követően azonnal kialakított stratégia mentén beindul az ablakok ütemezett leszerelése és helyszíni műhelybe szállítása az elfogadott szakaszolás szerint, illetve az ablaknyílásoknak a helyreállítás alatti ideiglenes lezárása.

Első ütemben a két szélső ablakpár restaurálásával kezdtük, a kerületi Önkormányzat 2,5 milliós támogatása és az egyház saját alapjából történt 700 ezer forintos kiegészítő hozzájárulásával, összesen 3,2 millió forint összegben. Két hónapon belül elkészült, megfiatalított ablakok véglegesen helyükre kerülhettek még augusztusban.

Második ütemben a következő, két középső ablakpár helyreállítása következett. Ennek munkálatai még folyamatban vannak, előreláthatólag október hónapban véglegesen a helyükre kerülnek. Teljes körű felújításukat az Egyházkerület anyagi támogatásával sikerül befejezni, amelynek összege a megállapodás szerint 3 millió forint lesz.

A harmadik ütemet lehet a legnehezebben megoldani, hiszen a szószék mögötti utolsó, az ötödik ólomüveg ablak ki, majd beszerelése és a segédállványok felállítására némi nehézségekkel fog járni. Természetesen erre a restaurálási fázisra csak a jövő év folyamán tud az Egyházkerület lehetőséget biztosítani szintén a saját, úgynevezett „Farkas Ferenc alapjából”. Az adományozó egyetlen kikötését szem előtt tartva, csakis a templom javítására hasznosító céllal.

A felújításra váró ablak

Úgy külső, mint belső közérzetünk javulni fog a közel konstans hőmérséklet biztosításával. Belső templomterünk hőterképe is meg fog változni. Gazdaságosság és a csökkenő energiafelhasználás szempontjából is pozitív hatékonyságot fog mutatni ez a nemcsak felújítási munkát igénybe vevő munkálatok sora. Legkevesebb 50-100 évre biztosítottuk templomunk híres festett ablakainak fennmaradását. A véglegesen restaurált és ugyan a mai korszerűen hőszigetelt, összképében az eredetien szép ólomüvegeinken átsütő fény derűsebbé teszi majd a templomba betérő hittestvéreinket. Jobb közérzettel, a megújulás példájával mindnyájan a közös érdekünkbe vetett hittel fogjuk tovább segíteni, építeni csodálatos kis egyházunkat.

Demján László presbiter, műemlékvédő építész

Színes kaleidoszkóp

Az Unitárius Nők Országos Szövetségének 2016. évi találkozója – Sepsiszentgyörgy

Ha a kaleidoszkópba tekintünk, szép, színes formák rajzolódnak ki. Ezen a találkozón a formák és színek a lelkemben örömmé formálódtak. Csütörtök reggel nagy izgalommal indultam a Keleti pályaudvarra, ahol egy kedves nőtestvéremmel, Erdő Marikával találkoztam, akivel együtt utaztunk Kolozsvárra, szülővárosomba. A vonat ablakából néztem a párás reggelt, ahogyan kissé ferde irányból a napsugarak fénye átragyogja a dombokat és a fák leveleit, amik szép zölden csillognak még.

A táj varázslatos volt, mint mindig, de gondolataim Kolozsvárra és Szentgyörgyre vittek. A kolozsvári állomáson Asztalos Klára várt az ő biztonságadó türelmével. A találkozásom vele színes örömmé változott. Kolozsvár mindig rejteget csodákat, sok épületet ismerek, sok százszor is elmentem előttük, de ezek arculatai megváltoztak az idő során. Minden „mozgásban van”. Sok gondolat, történet, de főleg érzések törtek fel. Most is milyen csodás, büszke, szép homlokzatú a Brassai iskola, ahová sokszor beléptem. Édesapám, rokonaim, barátaim itt tanultak és koptatták az iskola lépcsőit. A négyszögű zárt udvar most csendes volt. Emlékeimben felidéztem, hogy az udvar hány zsbongó gyermek szavát ölelte át az idő folyamán. Az évzáróünnepélyek meghatottsággal voltak tele és gyermekzsvajtól zengtek, ennek az érzése is örömet váltott ki a lelkemben.

Péntek reggel a szép, fehér templom melletti udvarban álltam – csend és nyugalom volt. Újból képek jöttek elő és az öröm érzését idézték fel bennem. 1965-ben itt álltam Szabó Dezső tiszteletes úrral a konfirmandusokkal és fényképeket készítettünk. Visszagondolva ez a momentum meghatározta hovatarozásomat, ugyanakkor hitem megerősítését az unitárius vallástól kaptam, és akkor megint örvendeztem, hogy milyen „gazdag is vagyok”. Mintha a JOISTEN azt mondta volna: lásd a szepet és a jót.

Dél előtt a kolozsvári nőtestvérekkel elindultunk Sepsiszentgyörgy felé. Mindenkinek jó kedve volt, „szívüket ünneplöbe öltöztették”. Tudtuk, hogy nemsokára sok nőtestvérrel fogunk találkozni, akikkel együtt töltünk egy lelkiekben gazdag szombati napot, „egy levegőt szívunk” a prédikáció hallgatásakor, közös, szívből jövő énekléssel és egyéb programokkal.

Nagy köszönet a sepsiszentgyörgyi Nőszövetség szervezőmunkájának és Váncsa Csilla szívbéli vezetésének. „Az Úr védelmez téged, az Úr a te oltalmad jobb kezed felöl” (Zsoltárok 121,4-5). Köszönet a kezdő áhítatért, amit Kovács István tiszteletes méltató beszéde, meleg hangú mondatai közvetítettek a nőkröl. Dr. Kovács Sándor teológiai tanár A nők szerepe az unitárius egyházban című előadása tette emeltté a hangulatot a 308 fös hallgatóság előtt. Az ünnepi istentiszteletet Demény Zita Ágnes segédlelkészön végezte, aki az édesanyák, nagymamák, nőtestvérek állhatatos, teherbíró munkáját méltatta. A program végén az egyházközség fiataljai egy színjátékot mutattak be. Játékuk a mai családi élet és a fiatalok útkeresését tükrözte.

A szép, impozáns templomból a nőtestvérekkel és egyházi előljárokkaal átsétáltunk a Kós Károly szakliceum éttermébe, ahol közös ebédre és búcsúzkodásra került sor. „Veled van Istened, az Úr, ő erős és megsegít. Repesve örül neked, megújít szeretetével, ujjongva örül neked” (Zof 3.17). Istent dicsőítő életünkkel visszaadhatjuk neki azt a szeretetet, amivel megajándékozott bennünket.

ISTEN ÁDÁSA LEGYEN MINDNYÁJUNKKAL!

Sigmund Juliánna MUNOSZ elnök

A HÍRLEVÉL kiadója a Budapesti Unitárius Egyházközség Presbitériuma.
Ez a szám elsősorban elektronikus formában jelenik meg
nyomtatásban a 2016. szeptember 24 ei Unitárius Kulturális Napon és a szeptember 25 ei Őszi Hálaadáson kerül terjesztésre.
Felelős szerkesztő: Schmidt Gábor és Retkes Attila A HÍRLEVÉLlel kapcsolatos leveleket kérjük a
Budapest Nagy Ignác utcai Unitárius Egyházközség 1055 Budapest, Nagy Ignác u. 2-4. (telefon/fax: 311-3094)
alatti címére küldeni. A borítékra kérjük írják rá: „HÍRLEVÉL”. Elektronikus levél küldhető a bueiroda@t-online.hu címre.